Месечен Бюлетин

Практика на СЕС

Център за обучение на адвокати „Кръстю Цончев“

Месец: Декември 2025

Съдържание

Административно право **2**

C-525/23 Oti 2

C-117/24 JYSK 2

C-272/24 Trbunalul Galaţi 3

Данъчно право **3**

T-657/24 Versãofast 3

C-639/24 FLO VENEER 4

Публично право **4**

C-744/23 Zlakov 4

Международна закрила и статут на бежанци. **5**

C-195/25 Framholm 5

Човешки права **5**

C-713/23 Wojewoda Mazowiecki (Trojan) 5

Потребителско право **6**

C-746/24 Gryczara 6

C-509/24 Investcapital 6

C-197/24 Šiľarský 7

Корпоративно право **7**

C-567/24 Svema Trade 7

Интелектуална собственост и защита на личните данни **8**

C-57/23 Policejní prezidium 8

C-654/23 Inteligo Media 8

T-564/24 + T-563/24 Olav (Làv) 9

Административно право

C-525/23 *Oti*

Тема: Достъп до разрешение за пребиваване.
Дата на решението: 13/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС прие, че при кандидатстване за разрешение за пребиваване за доброволческа дейност **гражданин на трета държава трябва да докаже достатъчни и законни средства**, без да се изисква те да са „собствени“ или под негово „безусловно разпореждане“. **Подобни допълнителни условия, дори въведени от върховен съд, са неприложими**, тъй като противоречат на **чл. 7, параграф 1, буква д) от Директива (ЕС) 2016/801** и на **принципа на предимство на правото на ЕС**.

C-117/24 *JYSK*

Тема: Задължения на операторите при продаване на дървен материал на пазара: надлежна проверка.
Дата на решението: 13/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС постанови, че **операторите, които продават на пазара дървен материал и изделия от него**, не могат да изпълняват задълженията си за **надлежна проверка (due diligence)**, само защото имат достъп до система за надлежна проверка, установена или поддържана от дружеството майка. Всеки оператор трябва **самостоятелно да осъществява ефективни проверки**, за да гарантира, че материалът, който пуска на пазара, не е незаконно добит. Решението подчертава, че **отговорността не може да се делегира на дружеството майка или външни структури**, а проверките трябва да бъдат реални, редовни и съобразени с изискванията на **Регламент (ЕС) № 995/2010**, включително чл. 4, параграфи 2 и 3 и чл. 6, параграф 1.

C-272/24 *Trbunalul Galaţi*

Тема: Компенсаторна почивка вместо допълнително заплащане за съдии.
Дата на решението: 13/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС прие, че правото на ЕС **не изисква допълнително парично възнаграждение**, когато съдия изпълнява задачи за **незаета длъжност** в съда, ако националното право предвижда **само компенсаторна почивка**. Подобна уредба е съвместима с принципа на независимост на съдиите по чл. 19, параграф 1, втора алинея ДЕС, при условие че съдията реално може да ползва тази почивка и че общото му възнаграждение остава съразмерно на значимостта на изпълняваните функции. Решението подчертава, че независимостта на съдебната власт не предполага задължително финансово обезщетение за всяка допълнителна натовареност.

Данъчно право

T-657/24 *Versãofast*

Тема: Освобождаване от ДДС за услугите на кредитни посредници при договаряне на жилищни кредити.
Дата на решението: 26/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС прие, че услугите на **кредитни посредници**, които **улесняват достъпа до жилищен кредит**, могат да бъдат **освободени от ДДС** по чл. 135, параграф 1, буква б) от Директива 2006/112/ЕО. Освобождаването се прилага **независимо от факта, че посредниците не са самите кредитори**, не действат от името на банките и не влияят върху условията на кредита, при положение че дейността им се свежда до **свързване на клиенти с кредитни институции, подпомагане на сключването на договори, и улесняване на достъпа до кредит**.

C-639/24 *FLO VENEER*

Тема: Освобождаване от ДДС за стоки, доставяни между държави членки на ЕС.
Дата на решението: 13/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС постанови, че **липсата на доказателства по чл. 45а от Регламент 282/2011 не може сама по себе си да бъде основание за отказ от освобождаване от ДДС** по чл. 138(1) от Директива 2006/112/ЕС. **Националните данъчни органи са задължени да разгледат всяко представено доказателство**, за да установят дали стоките са изпратени или превозени от една държава членка към друга на територията на Съюза, освен в случаите, предвидени в чл. 45а, параграф 1 от Регламент 282/2011, при които това се установява по презумпция.

Публично право

C-744/23 *Zlakov*

Тема: Облагане с ДДС на присъдено адвокатско възнаграждение при безплатна правна помощ.
Дата на решението: 23/10/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС тълкува **чл. 2, параграф 1, буква в) от Директива 2006/112/ЕО** и приема, че **процесуалното представителство от адвокат** представлява **възмездна доставка на услуги**, включително когато е извършено **"безплатно"**, но законът предвижда възнаграждение. Когато осъдената страна е длъжна да заплати на адвоката сума **"в уреден от законодателството размер"**, е налице пряка връзка между услугата и плащането. Съдът подчертава, че фактът, че възнаграждението се изплаща от трета страна, е **"нерелевантен за възмездния характер"** на доставката. Поради това присъдените минимални възнаграждения **подлежат на облагане с ДДС**, в съответствие с практиката по *Tolsma* (C-16/93) и *Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA* (C-288/22).

Международна закрила и статут на бежанци

C-195/25 *Framholm*

Тема: Субсидирана и временна закрила: права на кандидатите и приложение на националното законодателство.
Дата на решението: 20/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС постанови, че **държава членка не може да отхвърли молба за статут на субсидирана закрила**, само защото лицето **вече се ползва с временна закрила** по Директива 2001/55/ЕО. Националните съдилища трябва да оставят националното законодателство без приложение, ако то не може да се тълкува в съответствие с чл. 18 от Директива 2011/95/ЕС и чл. 33 от Директива 2013/32/ЕС, за да се гарантират правата на кандидатите за закрила.

Човешки права

C-713/23 *Wojewoda Mazowiecki (Trojan)*

Тема: Признаване на еднополов брак, сключен в друга вържава членка, за целите на правото на ЕС.
Дата на решението: 25/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС приема, че **държава членка не може да откаже признаване на брак между лица от един и същи пол**, когато този брак е **сключен законосъобразно в друга държава членка** и съответните граждани са **упражнили правото си на свобода на движение и пребиваване**. Задължението за признаване не означава въвеждане на еднополов брак в националното законодателство, а изисква **признаване и регистрация на вече сключения брак за целите на правото на ЕС**. Решението надгражда практиката по *Coman* (C-673/16), като **задължава държавите членки не само да признаят брака, но и да му придадат същите правни последици**, каквито националното право свързва с брака между лица от различен пол.

Потребителско право

C-746/24 *Gryczara*

Тема: Съдебни разноски и принципът на ефективност при защита срещу неравноправни клаузи.
Дата на решението: 27/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС тълкува чл. 6, параграф 1 и чл. 7, параграф 1 от Директива 93/13/ЕИО във връзка с принципа на ефективност. Той приема, че тези разпоредби **не допускат национална правна уредба**, която води до **възпиращо финансово натоварване за потребителя**.
Такава ситуация възниква, когато **потребителят, в качеството си на ответник по иск, предявен от търговеца**, е осъден да заплати **съдебни разноски**, включително съдебна такса, чийто размер е **значително по-висок** от таксата, която същият потребител би дължал, ако **сам беше предявил иск с цел установяване на неравноправния характер на клаузите и обявяване на договора за нищожен**. Съдът подчертава, че подобна разлика в съдебните такси може да **възпрепятства ефективното упражняване на правата,** предоставени на потребителите от правото на Съюза.

C-509/24 *Investcapital*

Тема: Заповедно производство срещу потребител и неравноправни клаузи.
Дата на решението: 27/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС постанови, че национална уредба може да предвиди, че съдът, сезиран със заявление за издаване на **заповед за плащане** от продавач или доставчик срещу потребител, **може да намали вземането, като изключи суми, произтичащи от неравноправни клаузи**, без да ги обявява за нищожни. Потребителят **не е задължен да участва** в проверката на тези клаузи в заповедното производство, **докато му е гарантирано правото на участие и състезателност** в последващи съдебни производства, където може да иска обявяване на клаузите за нищожни.

C-197/24 *Šiľarský*

Тема: Договори за правни услуги при учредяване на дружество и потребителски статус.
Дата на решението: 13/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС постанови, че физическо лице, което ползва адвокат за учредяване на търговско дружество, **не се счита автоматично за „предприятие“**, а сключената с адвоката сделка **не е „търговска“** по смисъла на Директива 2011/7/ЕС за борба със забавяне на плащанията. Същевременно, ако лицето към момента на сключване на договора **не извършва независима икономическа или професионална дейност**, то **попада в обхвата на понятието „потребител“** по Директива 93/13/ЕИО относно неравноправните клаузи в потребителските договори.

Корпоративно право

C-567/24 *Svema Trade*

Тема: Кога цената при задължително поглъщане може да бъде оспорена.
Дата на решението: 27/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС прие, че цената, предложена в задължително предложение за поглъщане, **може да бъде оспорена, въпреки че законът я счита за справедлива**. Презумпцията по чл. 15, параграф 5 от Директива 2004/25/ЕО е оборима, когато се установят обстоятелства като тези по чл. 5, параграф 4 от същата директива или други, определени от националното право, които не са били известни на надзорния орган при предварителната проверка или са настъпили след приключване на предложението. Решението **потвърждава възможността за последващ съдебен контрол с цел защита на миноритарните акционери.**

Интелектуална собственост и защита на личните данни

C-57/23 *Policejní prezidium*

Тема: Събиране и съхранение на биометрични и генетични данни от органите на реда.
Дата на решението: 20/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС постанови, че националните органи могат да определят правила за **събиране, съхранение и изтриване на биометрични и генетични данни** в рамките на наказателни производства, при условие че тези правила са **достъпни, предвидими и спазват минималните изисквания** на Директива 2016/680.
1) **Безразборно събиране** на данни от лица, срещу които се водят производства за умишлени престъпления, е **допустимо**, стига да се спазват принципите за защита на данните по членове 4 и 10.
2) **Продължителното съхранение** може да се определя от национални органи на базата на вътрешни правила, **без фиксиран максимален срок**, **при условие че редовно се преценява необходимостта от продължаване на съхранението**.

C-654/23 *Inteligo Media*

Тема: Изпращане на информационнен бюлетин и директен маркетинг по електронна поща.
Дата на решението: 13/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС постанови, че електронният адрес на потребител, предоставен при създаване на безплатен профил за достъп до онлайн издание, може да се използва за **изпращане на информационни бюлетини и промоционални съобщения за подобни продукти или услуги**. Това се смята за **директен маркетинг** по чл. 13(2) от Директива 2002/58/ЕО, като **не се прилагат изискванията за законосъобразност по GDPR (чл. 6(1))**. Потребителят остава защитен чрез **прозрачност и възможност за отказ**, а имейлът му може да се използва за маркетинг **само в контекста на предоставените продукти или услуги.**

T-564/24 + T-563/24 *Olav (Làv)*

.....

Тема: Отмяна на регистрирана марка поради недостатъчно използване: допустимо доказване.
Дата на решението: 19/11/2025
Източник: EUR-Lex

Съдът на ЕС постанови, че при оценка на **действителното ползване на марка** по **Регламент (ЕС) 2017/1001 не може да се изисква прекомерен „line-by-line“ отчет на всички фактури и продажби**. Действителното ползване може да се демонстрира чрез **B2B сделки, доставки и други релевантни доказателства**, без да се натоварва непосилно собственика на марката. Съдът също така потвърди, че **отмяната на марка за част от стоки или услуги поради предполагаемо недостатъчно използване е недопустима**, ако собствениците са представили доказателства за използване през последните пет години. Изискванията за доказване не трябва да създават **непропорционално бреме**, а регламентът не оправдава налагането на прекомерни условия за доказване.